

Arrest

nr. 274 150 van 16 juni 2022
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat G. JORDENS
De Wynantsstraat 23
1000 BRUSSEL**

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Libische nationaliteit te zijn, op 24 december 2021 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 22 november 2021.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 2 mei 2022 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 31 mei 2022.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. FLORIO.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat M. KALIN *loco* advocaat G. JORDENS en van attaché L. DECROOS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Libische nationaliteit te zijn en België te zijn binnengekomen, dient op 5 juni 2019 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Nadat een vragenlijst werd ingevuld en ondertekend, werd het dossier van verzoeker op 17 augustus 2020 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS), waar verzoeker werd gehoord op 30 november 2020 en op 10 mei 2021.

1.3. Op 22 november 2021 neemt de commissaris-generaal voor vluchtelingen en staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissing tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de

subsidiare beschermingsstatus. Dit is de bestreden beslissing, die aangetekend werd verstuurd op 23 november 2021 en luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen heeft u de Libische nationaliteit en bent u op X 1982 geboren in X, Libië. U bent Amazigh vanuit de Jadou regio en moslim. U groeide op in Njila, een wijk in Tripoli.

In 2005 ging u aan de slag bij de ‘Jihaz el Amn el Dacheli’ (de binnenlandse veiligheidsdienst) op de afdeling onderzoek en arrestaties. U werkte voornamelijk in Jadou aan de grens tussen Tunesië en Algerije, waar u ingezet werd om allerhande smokkelpraktijken zoals drugs- en mensensmokkel te bestrijden. In 2008 kregen jullie informatie dat er een deal zou plaatsvinden aan de grens. Jullie gingen er met drie eenheden naartoe. Na zonsondergang kwamen de smokkelaars ter plaatse. Jullie hadden een hinderlaag opgezet en konden een vijftiental personen arresteren, waaronder A. ‘G.’. Jullie namen geld, drugs en wapens in beslag. U voerde samen met een collega G. naar de politiepost. Onderweg werden jullie door G. bedreigd. De gevangenen werden twee dagen in detentie gehouden en geslagen en G. werd veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf.

Tijdens de revolutie van 2011 besloot Moamar Khadaffi gevangenen vrij te laten, waaronder G.. G. had na zijn vrijlating uw telefoonnummer achterhaald en bedreigde u. U verhuisde in 2011 naar het huis van uw vader in Saraj. Deze wijk was onder controle van de Amazigh en u voelde zich daar veilig.

Naar aanleiding van het overlijden van een familielid ging u samen met uw neef naar Jadou buiten jullie regio. Op de terugweg naar Tripoli werden jullie aan een controlepost tegengehouden. U voelde dat er iets niet in orde was. Twee gewapende mannen kwamen naar de passagierskant van de auto, waar u zat. Ze sloegen het raam in met de achterkant van de kalasjnikov en u kreeg een slag tegen uw hoofd en zes kogels in uw been. Uw neef zag een kans om weg te rijden en bracht u naar uw schoonfamilie in Saraj. U werd ter verzorging overgebracht naar Tunesië. U reisde vervolgens naar Italië waar u eveneens een medische behandeling kreeg. Uw gezin kwam u een tijdje later vervoegen in Italië.

Jullie keerden begin 2014 terug naar Libië naar de wijk Saraj waar u tot eind 2014 verbleef. Begin 2015 werd uw huis in Njila in brand gestoken. U verhuisde naar verschillende woningen binnen de wijk Saraj omdat u zich niet veilig voelde. Begin 2016 verhuisde u naar Dawa Islamiyah en dit tot februari 2017. U reisde uiteindelijk met uw echtgenote naar Jadou, waar u een huis wilde renoveren. Uw kinderen bleven bij de grootvader in Tripoli.

Uw schoonvader liet u een tijdje later weten dat uw zoon An. ontvoerd was. G. en consoorten hadden uw schoonvader opgebeld en hem meegedeeld dat ze uw zoon zouden vrijlaten wanneer u zich zou aangeven. U moest zich binnen de tien dagen in hun kantoor in Bouslima aanmelden. Uw schoonbroer sprak zijn connecties aan en vond iemand die werkzaam was bij de militia. Hij stelde voor om 200 000 Libische dinar te betalen als de man het kind zou vrijlaten. Uw zoon werd vrijgelaten.

U besloot een huis te kopen in Tripoli naast uw schoonvader. Uw neef E.A.G. was op 6 juli 2018 onderweg van Jadou naar Tripoli met een cheque om het huis te kopen. Hij werd doodgeschoten. G. belde de vader van uw neef op en zei hem dat u zich moest overleveren, anders zouden er nog slachtoffers binnen de familie vallen. U bleef nog in Jadou tot augustus 2018.

Jullie verlieten uiteindelijk Libië en vertrokken aan boord van een boot naar Italië, maar werden afgeleid naar Malta. De vluchtelingen werden onder verschillende Europese landen verdeeld en u werd aan Spanje toegewezen. Jullie werden gefotografeerd toen jullie van het schip afstapten. Op die manier kwamen de militia's te weten dat u in Europa was. De militia's gingen langs bij de familie van uw echtgenote. U bent een maand in Spanje gebleven en reisde verder naar Nederland, waar u in oktober 2018 een verzoek om internationale bescherming indiende. Uw verzoek werd op basis van de Dublinregelgeving afgewezen. U vermoedt dat uw broer Kh. uw bewegingen aan de militia's heeft doorspeeld. Hij zou nu zelf werkzaam zijn bij de civiele preventieve dienst (‘difaa el madani’) onder Sarraj.

U diende op 29 mei 2019 een verzoek om internationale bescherming in België in.

Ter staving van uw verzoek legt u de originele paspoorten van u, uw echtgenote en uw kinderen neer, een medisch attest in verband met de zwangerschap van uw echtgenote, medische documenten uit Italië, een attest in verband met uw werk in Jadou, printscreen van een artikel in verband met uw aankomst op

Malta, een Belgische geboorteakte van uw zoon, twee psychologische attesten, twee medische attesten in verband met de schotwonde, een attest van het CAW in verband met de ondersteuning die uw dochter kreeg naar aanleiding van zedenfeiten, een kopie van uw werkbadge, een attest van de raad van Jadou in verband met uw problemen, kopie van de overlijdensakte van de neef, artikels van het internet over kinderen die ontvoerd werden, printscreens van de facebookpagina van uw broer en de gesprekken van uw echtgenoot met zijn vrouw, artikel over de Libische munt.

B. Motivering

Vooreerst moet worden opgemerkt dat het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) op grond van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, van oordeel is dat er in uw hoofde bepaalde bijzondere procedurele noden kunnen worden aangenomen.

Uit uw verklaringen en het door u voorgelegde attest blijkt immers dat u psychische problemen heeft. Er kan evenwel niet uit besloten worden dat u niet in staat zou zijn om op volwaardige wijze deel te nemen aan de asielpcedure. U noch uw advocaat uitten enig bezwaar tegen het plaatsvinden van het persoonlijk onderhoud op het CGVS. Uit het persoonlijk onderhoud bleek dat u over ruim voldoende cognitieve capaciteiten beschikte om uw verklaringen op een zelfstandige en functionele manier uiteen te zetten. U bleek in staat het gesprek te volgen, u begreep de inhoud van de vragen en de vragen werden herhaald en/of anders omschreven waar dit nodig was. Niets wijst er aldus op dat u niet in staat kan worden geacht om op volwaardige wijze aan het persoonlijk onderhoud en de asielpcedure deel te nemen.

Het Commissariaat-generaal is van oordeel dat er geen reden is om uitspraak te doen over het bestaan in uw hoofde van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade. Artikel 55/2 en artikel 55/4 van de Vreemdelingenwet verplichten namelijk niet dat de voorwaarden voor insluiting van de internationale bescherming worden nagegaan alvorens te besluiten tot uitsluiting van deze bescherming. Aangezien er, rekening houdend met alle omstandigheden eigen aan uw zaak, ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de uitsluitingsclausules op u van toepassing zijn, is er geen reden om na te gaan of u bovendien niet voldoet aan de criteria voor internationale bescherming terwijl u ervan moet worden uitgesloten (naar analogie met: Raad van State, arrest 249.122 van 3 december 2020).

Artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet stelt dat een vreemdeling wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus indien hij of zij valt onder artikel 1 D, E of F van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 - hetgeen ook van toepassing is op personen die wetens en willens hebben aangezet tot of anderszins hebben deelgenomen aan de in voormeld artikel 1F genoemde misdrijven of daden. Artikel 1, par. F (b) van het Verdrag van Genève stelt dat de bepalingen van dit verdrag niet van toepassing zijn op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het land van toevlucht, voordat hij tot dit land als vluchteling is toegelaten.

Opdat er van deelneming aan een in artikel 1, par. F van het Verdrag van Genève genoemd misdrijf sprake kan zijn, moet de verzoeker individuele verantwoordelijkheid treffen. Het gegeven dat een persoon nooit zelf misdrijven zou hebben begaan volstaat niet om te besluiten dat de vreemdeling niet kan uitgesloten worden van de vluchtelingenstatus. Medeplichtigheid aan de in artikel 1, par. F beschreven misdrijven valt immers ook onder het toepassingsgebied van deze uitsluitingsclausule, dit voor zover werd gehandeld met kennis van de praktijken en de verzoeker hierbij een substantiële of wezenlijke bijdrage heeft geleverd in de wetenschap dat zijn handelen of zijn verzuim te handelen het misdadig gedrag faciliteerde. Een persoon moet niet fysiek het misdrijf hebben begaan. Het aanzetten tot, helpen bij en deelnemen aan een gezamenlijke misdadige onderneming kan volstaan (UNHCR, Guidelines on International Protection Protection: Application of the Exclusion Clauses : Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, 4 september 2003., nr.18).

In casu dient uw handelen onderzocht te worden in de periode dat u als opsporingsambtenaar tewerkgesteld was bij de Jihaz el Amn el Dakhali (de binnenlandse veiligheidsdienst).

Zij vooreerst opgemerkt dat uit de informatie waar het CGVS over beschikt en die werd toegevoegd aan uw administratief dossier, blijkt dat de Jihaz el Amn el Dakhali op grote schaal bekentenissen onder foltering afdwong.

Zo schreef Amnesty International in 2004 in het rapport 'Libya: time to make human rights a reality' het volgende: "From the testimonies collected by Amnesty International, it appears that if a detainee "confesses" quickly, they are usually subjected to light beatings or other forms of ill-treatment. However, if a detainee refuses to "confess", torture is used in order to extract a "confession". The most frequently reported techniques are beatings with electric cables, beatings on the soles of the feet (falaqa), the use of electric shocks and being suspended from a height by the arms" (vrije vertaling: "Uit de door Amnesty International verzamelde getuigenissen blijkt dat wanneer de gevangene snel 'bekent' hij maar licht geslagen of mishandeld wordt. Wanneer een gevangene echter weigert te bekennen, wordt hij gemarteld om een 'bekentenis' te bekomen. De vaakst gemelde technieken zijn het slagen met elektrische kabels, slagen op de zolen van de voeten (falaqa), het toedienen van elektrische schokken en het ophangen aan de armen.")

Uit uw verklaringen blijkt dat u in 2005 aan de slag ging bij de binnenlandse veiligheidsdienst. Uw officiële titel was opsporingsambtenaar voor arrestaties (Tahari waqh alf) (CGVS man II p.6). U heeft nooit een graad verworven in uw dienst en bleef functioneren als ambtenaar (CGVS II p.7). U bleef dit werk doen tot 2010, het moment dat de dienst niet meer functioneerde (CGVS man I p.11). Na 2011 voerde u geen concrete taken meer uit maar werd u wel nog uitbetaald.

U omschrijft de binnenlandse veiligheidsdienst (Jihaz el Amn el Dakheli) als de sterkste dienst van het land met een eigen wet (CGVS man I p.12, II p.6). De dienst was opgebouwd uit verschillende componenten en u behoorde tot de afdeling onderzoek en arrestatie (CGVS man I p.12). Uw dienst hield zich bezig met het bestrijden van drugshandelaars, misdadigers, mensensmokkelaars en andere smokkelaars (CGVS man II p.7).

U was als ambtenaar belast met het onderzoek naar en de arrestaties van verdachten. U was tewerkgesteld in Jadou, een regio aan de grens met Tunesië en Algerije (CGVS man I p.13), en was bevoegd voor 'bijna alles', zo zegt u. Zo voerde u onderzoeken en arrestaties uit (CGVS man II p.7). De afdeling informatie bezorgde jullie informatie over bepaalde personen. Dit ging over de grote criminele bendes of over belangrijke mensensmokkelaars en jullie dienden vervolgens veldonderzoek naar de mensen in kwestie uit te voeren en hen te arresteren (CGVS man I p.12). Soms gingen jullie aan de slag op basis van informatie die door lokale informanten aangeleverd werd (CGVS man II p.8).

De arrestanten werden nadat ze door jullie gearresteerd werden naar het politiekantoor gebracht in Jadou, waar ze ondervraagd werden en waar ze een verklaring moesten afleggen (CGVS man II p.9). De persoon in kwestie bleef gearresteerd tot de ondervragingen afgerond waren. De duur van de arrestatie hing af van de ten laste legging en varieerde van een week tot een maand (CGVS man II p.10). U was aanwezig bij de ondervragingen. U verklaarde dat er geen geweld gebruikt werd bij de ondervragingen: het was een systeem van vraag en antwoord, zo legde u uit (CGVS II p.9). U verklaarde dat de gevangenen niet gemarteld werden en jullie nooit enige informatie onder druk probeerden te verkrijgen. Uw organisatie mishandelde geen mensen, zo verklaart u. Meer nog, in heel Libië kwam dit niet voor, zo beweerde u (CGVS man II p.10). Dit is echter niet geloofwaardig te noemen. Het is immers geenszins in overeenstemming te brengen met de bovenvermelde informatie over de dienst, noch met uw eerdere verklaringen tijdens het eerste gehoor, waarin u het voorval in 2008 beschreef met een smokkelbende waar Ghnewa deel van uitmaakte. U verklaarde dat jullie de gearresteerden meenamen naar het bureau in Jadou waar ze ondervraagd en geslagen werden (CGVS man I p.14). De mannen probeerden immers te ontsnappen. U stelde dat de gevangenen met een zweep geslagen werden. Jullie plaatsten eveneens een stuk hout in de knieholte, bonden de benen vast en sloegen hen op de voeten (CGVS man I p.14). Ook u deed mee aan de mishandelingen. U verklaarde dat jullie toestemming hadden van het parket om de gevangenen een lesje te leren (CGVS man I p.15). Dit was klaarblijkelijk niet de eerste keer dat u en uw collega's op deze manier tewerk gingen. Zo bevestigde u dat arrestanten die geen respect toonden voor de agenten door jullie gefolterd werden: "Soms moesten we dat doen om ontzag en respect af te dwingen anders maakten ze ons belachelijk en hielden ze zich nooit aan de regels" (CGVS man I p.15). U beschreef de dienst als de beste organisatie in het land om alles onder controle te houden. Khadaffi was dan ook trots op de prestaties van uw dienst (CGVS man II p.9).

De hierboven beschreven daden dienen te worden gekwalificeerd als een ernstig, niet-politiek misdrijf in de zin van artikel 1, par. F(b) van de Vluchtelingenconventie.

Het UNHCR stelt dat met volgende factoren rekening moet worden gehouden om te bepalen of de ten laste gelegde feiten al dan niet als ernstig kunnen worden gekwalificeerd: de aard van het misdrijf, het toegebrachte leed, het type procedure voor de berechting van het misdrijf, de (aard van de) voorziene

straf, en de vraag of de meeste andere rechtssystemen het misdrijf in kwestie eveneens als ernstig zouden beschouwen.

Volgens het UNHCR dient een misdrijf voorts als niet-politiek gekwalificeerd te worden indien het werd gepleegd om andere dan politieke motieven, zoals persoonlijke redenen of voordeel. Indien er geen rechtstreeks en causaal verband bestaat tussen het gepleegde misdrijf en het nagestreefd politiek doel of het misdrijf niet in verhouding staat tot het nagestreefd politiek doel wegens het extreem gewelddadig karakter ervan, is het misdrijf evenmin politiek van aard (UNHCR, "Background Note on the Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees", Genève, 4 september 2003, randnr. 38-43; UNHCR, Statement on Article 1F of the 1951 Convention, juli 2009, p. 12). Dit blijkt tevens uit artikel 12, par 2 (b) van de herschikte Kwalificatierichtlijn waarin uitdrukkelijk gesteld wordt dat bijzonder wrede handelingen, zelfs indien zij met een beweerd politiek oogmerk zijn uitgevoerd, als ernstige, niet-politieke misdrijven aangemerkt kunnen worden.

De hierboven beschreven handelingen waaraan u rechtstreeks hebt deelgenomen, dienen te worden beschouwd als foltering. Foltering wordt in het Belgisch strafrecht immers gedefinieerd als "elke opzettelijke onmenselijke behandeling die hevige pijn of ernstig en vreselijk lichamelijk of geestelijk lijden veroorzaakt". 'Onmenselijke behandeling' wordt gedefinieerd als "elke behandeling waardoor een persoon opzettelijk ernstig geestelijk of lichamelijk leed wordt toegebracht, onder meer om van hem inlichtingen te verkrijgen of bekentenissen af te dwingen of om hem te straffen, of om druk op hem of op derden uit te oefenen, of hem of derden te intimideren (art 417bis SW). Op het onderwerpen van een persoon aan foltering of een onmenselijke behandeling staan in het Belgisch strafrecht respectievelijk gevangenisstraffen van 15 tot 20 jaar en 10 tot 15 jaar indien zij gepleegd worden door "een openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die handelt naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening" (art. 417ter en art. 417quater SW).

Gelet op het feit dat foltering een ernstige schending van de fysieke en/of psychische integriteit van het slachtoffer vormt, internationaal verboden is (zie infra) en naar Belgisch recht bestraft wordt met aanzienlijke gevangenisstraffen, kan dit niet anders dan een ernstig misdrijf genoemd worden.

Voorts kan er ook geen sprake zijn van een politiek misdrijf, waarop uitsluiting niet van toepassing zou zijn. Het verbod op foltering is namelijk in het internationaal recht terug te vinden in talrijke verdragen (zie bv. art.3 EVRM en art.5 UVRM) en behoort tot het internationaal gewoonterecht. (UNHCR: Background Note on the Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, par.87).

Het belangrijkste verdrag in dit kader is het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984 en door België geratificeerd op 9 juni 1999 (B.S., 28 oktober 1999). Dit verdrag definieert foltering als "iedere handeling waardoor opzettelijk hevige pijn of hevig leed, lichamelijk dan wel geestelijk, wordt toegebracht aan een persoon met zulke oogmerken als om van hem of van een derde inlichtingen of een bekentenis te verkrijgen, hem te bestraffen voor een handeling die hij of een derde heeft begaan of waarvan hij of een derde wordt verdacht deze te hebben begaan, of hem of een derde te intimideren of ergens toe te dwingen dan wel om enigerlei reden gebaseerd op discriminatie van welke aard ook, wanneer zulke pijn of zulk leed wordt toegebracht door of op aanstichten van dan wel met de instemming of gedogen van een overheidsfunctionaris of andere persoon die in een officiële hoedanigheid handelt. Foltering omvat niet pijn of leed slechts voortvloeiend uit, inherent aan of samenhangend met wettige straffen" (art.1.1 CAT). Bovendien kunnen volgens dit verdrag geen uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen ter rechtvaardiging van foltering (art.2 CAT). Het UNHCR stelt eveneens dat daden van foltering verboden zijn onder internationaal recht en afhankelijk van de context gewoonlijk zullen leiden tot uitsluiting onder art. 1F (UNHCR: Guidelines on International Protection; Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, par.27).

Ten slotte vonden de daden waar u bij betrokken was plaats buiten het land van toevlucht en voordat u tot dit land als vluchteling werd toegelaten, zodat ook aan deze criteria van artikel 1, par. F (b) van het Verdrag van Genève is voldaan.

Gezien bovenstaande dient dan ook te worden geconcludeerd dat u deelgenomen hebt, minstens medeplichtig bent, aan handelingen die gekwalificeerd dienen te worden als ernstige niet-politieke misdrijven in de zin van artikel 1, par. F(b) van de Vluchtelingenconventie.

U brengt geen afdoende verschoningsgronden aan die kunnen doen besluiten dat u niet betrokken was bij misdrijven en daden die onder artikel 1 par. F van de Vluchtelingenconventie vallen of die u vrijpleiten van uw individuele verantwoordelijkheid

Geconfronteerd met een mogelijke uitsluiting van de vluchtelingenstatus, repliceerde u dat u uw werk deed op basis van de geldende regels en wetten (CGVS II p.25, p.26). U verklaarde dat u zelf betrokken was bij het slaan van de arrestanten. U verduidelijkte dat jullie hen met zwepen sloegen, dat jullie een stuk hout tussen de knieën bevestigden en op de voetzolen sloegen. U vond het geen probleem dat dergelijke individuen geslagen werden. De arrestanten dienden jullie immers met het nodige respect te behandelen en zich aan de regels te houden (CGVS I p. 15). Het stond zo in de wet, zo liet u nog optekenen (CGVS I p. 15). Het is geenszins aannemelijk te noemen dat het op de door u beschreven wijze toebrengen van ernstig fysiek en/of psychisch letsel aan gedetineerden ter disciplineren of bestraffing buiten het kader van een gerechtelijke uitspraak, of met het oog op het bekomen van een bekentenis, toegelaten zou zijn door de wet. Bovendien moet worden gesteld dat foltering hoe dan ook een dermate ernstige inbreuk is op de fysieke en psychische integriteit dat het in elk geval voor een overheidsfunctionaris duidelijk moet zijn dat dit indruist tegen de menselijke waardigheid.

Uit uw verklaringen blijkt bovendien dat u zich er wel degelijk van bewust was dat de manier waarop jullie de gevangenen mishandelden niet aanvaardbaar was. U probeerde dan ook uw initiële verklaringen af te zwakken en uw aandeel hierin te minimaliseren. Tijdens het eerste persoonlijk onderhoud sprak u met trots over uw dienst en de wijze waarop Khadaffi jullie als de sterkste dienst van het land beschouwde. U verklaarde dat de gevangenen bij jullie gebracht werden en dat jullie hen sloegen (CGVS I p. 14). U had er zelf geen problemen mee om de gevangenen te slaan (CGVS I p. 15). U ging zelfs nog verder en maakte een onderscheid tussen kleine en grote criminelen. Deze laatsten verdienden het zelfs niet om te leven, zo merkte u nog op (CGVS I p. 15). U wijzigde vervolgens uw verklaringen en gaf aan dat u ook een mens bent en dat u het best wel moeilijk had met het slaan van de gevangenen, maar het was nodig om respect af te dwingen voor de dienst en het personeel (CGVS I p. 15). In het bijkomende gehoor zwakte u uw aandeel aan de mishandelingen af. U verklaarde dit keer dat u maar een keer gevangenen geslagen had. U definieerde het als een 'uiting van woede' (CGVS II p. 13). U zou tegen het gebruik van geweld zijn en geen gevangenen mishandeld hebben (CGVS II p. 14). U verklaarde voorts dat u soms weigerde om mensen te slaan en dat u dergelijke bevelen weigerde uit te voeren (CGVS I p. 16). In dit kader moet er echter verwezen worden naar uw eerdere, boven aangehaalde, verklaringen en dient opgemerkt te worden dat u van 2005 tot 2011 voor de el Amn el Dacheli werkte. Er kan dan ook verondersteld worden dat u reeds sneller deze dienst zou verlaten hebben indien u effectief gewetensbezwaren had bij de methoden die er door deze dienst gehanteerd werden. Dat u nooit op eigen initiatief afstand heeft genomen van deze werkzaamheden en u uw engagement pas stopte toen de situatie u hiertoe dwong, is in dit verband veelzeggend.

Gezien het geheel aan bovenstaande vaststellingen moet dan ook worden vastgesteld dat er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat u wetens en willens medeplichtig bent aan ernstige niet-politieke misdrijven. U moet dan ook worden uitgesloten van de Vluchtelingenstatus in de zin van artikel 1, par. F (b) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951. Bijgevolg dient u om dezelfde redenen te worden uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

De documenten die u voorlegt kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen. Ze zijn een aanwijzing voor uw identiteit, uw profiel en ondersteunen gedeeltelijk uw asielrelaas. Geen van deze documenten bevat echter informatie waaruit kan worden geconcludeerd dat u niet uitgesloten dient te worden van internationale bescherming.

Wanneer de commissaris-generaal een verzoeker om internationale bescherming uitsluit van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus, moet hij overeenkomstig artikel 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet een advies uitbrengen over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met artikel 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Het CGVS is van oordeel dat u noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Libië. Een verwijderingsmaatregel is niet verenigbaar met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

C. Conclusie

Steunend op de artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet wordt u uitgesloten van de vluchtelingenstatus en uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

In een enig middel voert verzoeker een schending aan van de artikelen 1, A en 1, F van het Vluchtelingenverdrag van 28 juli 1951 betreffende het statuut van de vluchtelingen (hierna: het Vluchtelingenverdrag), van de artikelen 2 en 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van 4 november 1950, goedgekeurd door de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de artikelen 12 en 15 van de Richtlijn 2011/95/UE van 13.12.2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (hierna: de kwalificatierichtlijn), van de artikelen 48, 48/6, §5, en 55/2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 2 en 3 van wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hij betoogt dat het strijdig is met de door de uitsluiting nagestreefde doelstellingen om geen rekening te houden met die elementen die in een strafproces zouden leiden tot vrijspraak of tot het staken van de vervolging. Hij wijst erop dat er zich in het internationale strafrecht verschillende situaties kunnen voordoen, zijnde een gebrek aan onderscheidingsvermogen op het moment van de daad, een staat van zelfverdediging, een onweerstaanbare dwang en in sommige gevallen, een hiërarchische orde. Hij spitst zich vervolgens toe op het laatste geval, namelijk dat van het opvolgen van een bevel van een meerdere en stelt dat het internationale strafrecht in beginsel de pleger van dat misdrijf niet vrijstelt van strafrechtelijke verantwoordelijkheid, tenzij die persoon wettelijk verplicht was de bevelen van de betrokken regering of meerderen op te volgen, indien hij niet wist dat het bevel onwettig was en indien het bevel niet kennelijk onwettig was. Hij vervolgt dat er in het internationale strafrecht ook verschillende situaties zijn van verzachting van de aansprakelijkheid. Inzake uitsluitingszaken stelt hij dat het de bevoegde autoriteiten toekomt om bij de beoordeling van de ernst van de gepleegde feiten en de individuele verantwoordelijkheid rekening te houden met alle omstandigheden die deze feiten en de situatie van de dader kenmerken.

Hij betwist niet dat hij gevangenen heeft geslagen, maar wenst te nuanceren dat ten tijde van de gebeurtenissen de Libische wet geen definitie van de term "foltering" bevatte en dat die vaagheid het niet mogelijk maakt om bepaalde handelingen te verrichten die in België als strijdig met het beginsel van het verbod van foltering worden beschouwd. Pas in 2013 werd een definitie van foltering gegeven, die bovendien door verschillende internationale instrumenten nog steeds als ontoereikend wordt beschouwd. Hij vervolgt dat, hoe verwerpelijk bepaalde handelingen in het kader van zijn werkzaamheden tegen bepaalde gedetineerden ook worden geacht, zij evenwel geen folteringen in de zin van de Libische wet waren en dat sommige lijfstraffen ook uitdrukkelijk bij wet waren voorzien en hij geen hoge ambtenaar was. Hij benadrukt dat hij nooit een graad verworven heeft in zijn dienst en dat hij bleef functioneren als eenvoudige ambtenaar. Er dient volgens hem te worden geoordeeld dat hij heeft gehandeld op bevel van zijn meerderen (het parket) en dat dit bevel niet kennelijk onwettig was. Hij concludeert dat er, naar analogie met het internationale strafrecht, reden is voor vrijstelling (hiërarchische orde) waardoor hij niet kan worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

Ondergeschikt meent hij dat er ten minste verzachtende omstandigheden waren die de uitsluiting van de vluchtelingenstatus voorkomen, zijnde het feit dat hij geen hoge ambtenaar was, hij handelde op bevel van zijn meerdere en hij geweld gebuikte dat volgens de toenmalige Libische wet en context, niet als onevenredig kan worden beschouwd. Het zou volgens hem niet redelijk zijn om geen rekening te houden met die elementen die in het kader van een strafproces zouden leiden tot vrijspraak of tot het staken van de vervolging.

Tenslotte meent hij dat de verwerende partij heeft nagelaten een objectief en individueel onderzoek te voeren en dat zijn vrees gegrond is, wat blijkt uit het feit dat zijn echtgenote en kinderen de vluchtelingenstatus hebben gekregen. Hij besluit dat hij erkend dient te worden als vluchteling.

2.2. Beoordeling van de uitsluiting van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus

Artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“Een vreemdeling wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus wanneer hij valt onder artikel 1 D, E of F van het Verdrag van Genève. Dit is van ook toepassing op personen die wetens en willens aanzetten tot of anderszins deelnemen aan de in artikel 1 F van het Verdrag van Genève genoemde misdrijven of daden.

Wanneer de Commissaris-generaal uitsluit van de vluchtelingenstatus, verstrekt hij in het kader van zijn beslissing een advies over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4.”

Artikel 55/4, eerste lid.), van de Vreemdelingenwet bepaalt het volgende: *“§ 1. Een vreemdeling wordt uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus wanneer er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat: a) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd zoals gedefinieerd in de internationale instrumenten waarmee wordt beoogd regelingen te treffen ten aanzien van dergelijke misdrijven b) hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties als vervat in de preambule en de artikelen 1 en 2 van het Handvest van de Verenigde Naties; c) hij een ernstig misdrijf heeft gepleegd.”*

Artikel 1, F (b) van het Vluchtelingenverdrag bepaalt dat de bepalingen van dit verdrag niet van toepassing zijn op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het land van toevlucht, voordat hij tot dit land als vluchteling is toegelaten.

Inzake de toepassing van artikel 1, F (b) van het Vluchtelingenverdrag stelt UNHCR dat met volgende factoren rekening moet worden gehouden om te bepalen of de ten laste gelegde feiten al dan niet als ernstig kunnen worden gekwalificeerd: de aard van het misdrijf, het toegebrachte leed, het type procedure voor de berechting van het misdrijf, de (aard van de) voorziene straf, en de vraag of de meeste andere rechtssystemen het misdrijf in kwestie eveneens als ernstig zouden beschouwen.

Volgens UNHCR dient een misdrijf als niet-politiek gekwalificeerd te worden indien het werd gepleegd om andere dan politieke motieven, zoals persoonlijke redenen of voordeel. Indien er geen rechtstreeks en causaal verband bestaat tussen het gepleegde misdrijf en het nagestreefd politiek doel of het misdrijf niet in verhouding staat tot het nagestreefd politiek doel wegens het extreem gewelddadig karakter ervan, is het misdrijf evenmin politiek van aard (UNHCR, *“Background Note on the Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees”*, Genève, 4 september 2003, randnr. 38-43; UNHCR, *Statement on Article 1F of the 1951 Convention*, juli 2009, p. 12).

De uitsluitingsclausule betreft niet enkel directe daders van de in artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag genoemde misdrijven of handelingen, maar is ook van toepassing op personen die wetens en willens aanzetten tot of anderszins deelnemen aan dergelijke misdrijven of handelingen. Opdat er van deelneming aan een in artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag genoemd misdrijf of handeling sprake kan zijn, moet de asielzoeker individuele verantwoordelijkheid treffen, hetgeen inhoudt dat hij een substantiële bijdrage heeft geleverd aan een ernstig, niet-politiek misdrijf of aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties, wetende dat zijn gedrag het misdrijf of de handelingen vergemakkelijkte (UNHCR, *Guidelines on international Protection: Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating tot the Status of Refugees*, 2003, nr. 18). Het gegeven dat een persoon nooit zelf een misdrijf gepleegd heeft, volstaat dan ook geenszins om te besluiten dat de vreemdeling niet kan uitgesloten worden van de vluchtelingenstatus, aangezien ook medeplichtigheid aan de in artikel 1, F beschreven misdrijven en handelingen onder het toepassingsgebied van deze uitsluitingsclausule valt, dit voor zover werd gehandeld met kennis van de praktijken en de vreemdeling hierbij een substantiële of wezenlijke bijdrage heeft geleverd in de wetenschap dat zijn handelen of zijn verzuim te handelen het gedrag faciliteerde.

Een persoon moet niet fysiek de in artikel 1, F (b) en (c) genoemde misdrijven en handelingen hebben gesteld. Het aanzetten tot, helpen bij en deelnemen aan dergelijke misdrijven of handelingen kan volstaan (UNHCR, *ibid.*, nr.18).

Om tot de toepassing van artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag juncto artikel 55/2 van de vreemdelingenwet te besluiten, onderzoekt de Raad de actuele vrees voor vervolging in de zin van artikel 1, A van voormeld verdrag en houdt hij rekening met de verklaringen van de verzoeker waarbij de ernst

van de gestelde daden wordt geapprecieerd rekening houdende met de functie van de persoon, zijn (mede)verantwoordelijkheid, de voorgehouden verschoningsgronden, en de eventuele strafrechtelijke veroordelingen, dit alles in het licht van de aan het administratief dossier toegevoegde informatie.

Uit de verklaringen van verzoeker blijkt dat verzoeker van 2005 tot 2010 tewerkgesteld was bij de binnenlandse veiligheidsdienst, die hij omschrijft als de bekendste en sterkste dienst van het land, "*Jihaz el Amn el Dakheli*" genaamd. Hij preciseerde dat die dienst een eigen wet heeft, zich met veel zaken bemoeit en de onderzoeken uitvoert in verband met drugs, vervallen geneesmiddelen en witwaspraktijken. Gevraagd wat zijn werk precies inhield, verklaarde verzoeker dat hij werkte voor de afdeling onderzoeken en arrestatie, "*tahari wakh alf*" genaamd, dat hij informatie kreeg van een andere dienst op grond waarvan hij in burger onderzoek diende te doen en diende over te gaan tot arrestatie. (CGVS verhoor 1, p. 12; CGVS verhoor 2, p. 6). Hij lichtte toe dat hij nooit een graad heeft verworven, steeds ambtenaar is gebleven en hij bevoegd was voor alles, namelijk opsporing en arrestatie (CGVS verhoor 2, p. 7).

Waar hij vervolgens nader inging op een arrestatie in 2008, lichtte hij toe dat de gearresteerde personen ondervraagd werden en zij werden geslagen. Verzoeker erkende dat hij zelf slagen toebracht. Gevraagd naar de wijze waarop die slagen werden toegebracht, antwoordde hij wat volgt: "*Met een zweep, we hebben ook een stok hout met een ketting onder zijn knie geplaatst en hun benen werden vast gebonden en dan kregen ze slagen op hun voeten.*" (CGVS verhoor 1, p. 14)

Gevraagd of verzoeker het ok vond om mensen te slagen, antwoordde hij dat dit in de wet stond geschreven en dat die wet anders is dan hier (CGVS verhoor 1, p. 15). Verder verklaarde verzoeker dat zodra iemand zich niet aan de regels hield, die persoon geslagen werd en dat dit was om respect en ontzag af te dwingen (CGVS verhoor 1, p. 15). Verzoeker werd vervolgens specifiek gevraagd of hij het er moeilijk mee had om de gevangenen te slaan, waarop hij antwoordde wat volgt: "*Er zijn verschillende soorten mensen, gewone mensen en criminele mensen, de mensen die we arresteerden hadden zware strafbare feiten gepleegd en ze voerden vervallen geneesmiddelen in en wie maakte gebruik van d geneesmiddelen, dat zijn gewone mensen die eraan konden sterven. En ze waren ook verkrachter en moordenaar, zo'n mensen verdienen niet om in leven te blijven.*" Daarnaast verklaarde hij uitdrukkelijk er geen problemen mee gehad te hebben om iemand te slaan.

Verzoekers verklaringen omtrent de manier waarop de slagen worden toegebracht, vinden steun in de informatie die de commissaris-generaal heeft gevoegd aan het administratief dossier, meer bepaald het rapport van Amnesty International van april 2004. Hierin leest de Raad op p. 32, zoals overigens ook terecht opgemerkt in de bestreden beslissing, wat volgt: "*From the testimonies collected by Amnesty International, it appears that if a detainee "confesses" quickly, they are usually subjected to light beatings or other forms of ill-treatment. However, if a detainee refuses to "confess", torture is used in order to extract a "confession". The most frequently reported techniques are beatings with electric cables, beatings on the soles of the feet (falaqa), the use of electric shocks and being suspended from a height by the arms*" (vrije vertaling: "*Uit de door Amnesty International verzamelde getuigenissen blijkt dat wanneer de gevangene snel 'bekent' hij maar licht geslagen of mishandeld wordt. Wanneer een gevangene echter weigert te bekennen, wordt hij gemarteld om een 'bekentenis' te bekomen. De vaakst gemelde technieken zijn het slagen met elektrische kabels, slagen op de zolen van de voeten (falaqa), het toedienen van elektrische schokken en het ophangen aan de armen.*")

Omtrent de verklaringen van verzoeker, met betrekking tot zijn werkzaamheden bij de binnenlandse veiligheidsdienst, werd in de bestreden beslissing toegelicht wat volgt: "*Uit uw verklaringen blijkt dat u in 2005 aan de slag ging bij de binnenlandse veiligheidsdienst. Uw officiële titel was opsporingsambtenaar voor arrestaties (Tahari waqh alf) (CGVS man II p.6). U heeft nooit een graad verworven in uw dienst en bleef functioneren als ambtenaar (CGVS II p.7). U bleef dit werk doen tot 2010, het moment dat de dienst niet meer functioneerde (CGVS man I p.11). Na 2011 voerde u geen concrete taken meer uit maar werd u wel nog uitbetaald.*

U omschrijft de binnenlandse veiligheidsdienst (Jihaz el Amn el Dakheli) als de sterkste dienst van het land met een eigen wet (CGVS man I p.12, II p.6). De dienst was opgebouwd uit verschillende componenten en u behoorde tot de afdeling onderzoek en arrestatie (CGVS man I p.12). Uw dienst hield zich bezig met het bestrijden van drugshandelaars, misdadigers, mensensmokkelaars en andere smokkelaars (CGVS man II p.7).

U was als ambtenaar belast met het onderzoek naar en de arrestaties van verdachten. U was tewerkgesteld in Jadou, een regio aan de grens met Tunesië en Algerije (CGVS man I p.13), en was

bevoegd voor 'bijna alles', zo zegt u. Zo voerde u onderzoeken en arrestaties uit (CGVS man II p.7). De afdeling informatie bezorgde jullie informatie over bepaalde personen. Dit ging over de grote criminele bendes of over belangrijke mensensmokkelaars en jullie dienden vervolgens veldonderzoek naar de mensen in kwestie uit te voeren en hen te arresteren (CGVS man I p.12). Soms gingen jullie aan de slag op basis van informatie die door lokale informanten aangeleverd werd (CGVS man II p.8).

De arrestanten werden nadat ze door jullie gearresteerd werden naar het politiekantoor gebracht in Jadou, waar ze ondervraagd werden en waar ze een verklaring moesten afleggen (CGVS man II p.9). De persoon in kwestie bleef gearresteerd tot de ondervragingen afgerond waren. De duur van de arrestatie hing af van de ten laste legging en varieerde van een week tot een maand (CGVS man II p.10). U was aanwezig bij de ondervragingen. U verklaarde dat er geen geweld gebruikt werd bij de ondervragingen: het was een systeem van vraag en antwoord, zo legde u uit (CGVS II p.9). U verklaarde dat de gevangenen niet gemarteld werden en jullie nooit enige informatie onder druk probeerden te verkrijgen. Uw organisatie mishandelde geen mensen, zo verklaart u. Meer nog, in heel Libië kwam dit niet voor, zo beweerde u (CGVS man II p.10). Dit is echter niet geloofwaardig te noemen. Het is immers geenszins in overeenstemming te brengen met de bovenvermelde informatie over de dienst, noch met uw eerdere verklaringen tijdens het eerste gehoor, waarin u het voorval in 2008 beschreef met een smokkelbende waar Ghnewa deel van uitmaakte. U verklaarde dat jullie de gearresteerden meenamen naar het bureau in Jadou waar ze ondervraagd en geslagen werden (CGVS man I p.14). De mannen probeerden immers te ontsnappen. U stelde dat de gevangenen met een zweep geslagen werden. Jullie plaatsten eveneens een stuk hout in de knieholte, bonden de benen vast en sloegen hen op de voeten (CGVS man I p.14). Ook u deed mee aan de mishandelingen. U verklaarde dat jullie toestemming hadden van het parket om de gevangenen een lesje te leren (CGVS man I p.15). Dit was klaarblijkelijk niet de eerste keer dat u en uw collega's op deze manier tewerk gingen. Zo bevestigde u dat arrestanten die geen respect toonden voor de agenten door jullie gefolterd werden: "Soms moesten we dat doen om ontzag en respect af te dwingen anders maakten ze ons belachelijk en hielden ze zich nooit aan de regels" (CGVS man I p.15). U beschreef de dienst als de beste organisatie in het land om alles onder controle te houden. Khadaffi was dan ook trots op de prestaties van uw dienst (CGVS man II p.9)." Verzoeker betwist voorgaande motieven, die bovendien een correcte weergave zijn van de notities van het persoonlijk onderhoud, op geen enkele wijze.

Om gekwalificeerd te worden als een ernstig misdrijf, moet een zekere drempel worden bereikt. *In casu* stelde de commissaris-generaal op goede gronden dat er sprake is van folterpraktijken en dat folter in het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984 als volgt wordt gedefinieerd: "iedere handeling waardoor opzettelijk hevige pijn of hevige leed, lichamelijk dan wel geestelijk, wordt toegebracht aan een persoon met zulke oogmerken als om van hem of van een derde inlichtingen of een bekentenis te verkrijgen, hem te bestraffen voor een handeling die hij of een derde heeft begaan of waarvan hij of een derde wordt verdacht deze te hebben begaan, of hem of een derde te intimideren of ergens toe te dwingen dan wel om enigerlei reden gebaseerd op discriminatie van welke aard ook, wanneer zulke pijn of zulk leed wordt toegebracht door of op aanstichten van dan wel met de instemming of gedogen van een overheidsfunctionaris of andere persoon die in een officiële hoedanigheid handelt. Foltering omvat niet pijn of leed slechts voortvloeiend uit, inherent aan of samenhangend met wettige straffen" (art.1.1 CAT). Bovendien kunnen volgens dit verdrag geen uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen ter rechtvaardiging van foltering (art.2 CAT). Het UNHCR stelt eveneens dat daden van foltering verboden zijn onder internationaal recht en afhankelijk van de context gewoonlijk zullen leiden tot uitsluiting onder art. 1F (UNHCR: Guidelines on International Protection; Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, par.27). Dat foltering een zeer ernstig misdrijf betreft, wordt niet betwist (EASO, "Practical Guide on Exclusion for Serious (Non-Political) Crimes", Practical Guide Series, december 2021, p. 13).

Nu verzoeker blijkens zijn verklaringen folterpraktijken heeft toegepast en op het misdrijf foltering in het Belgisch strafrecht gevangenisstraffen staan van 15 tot 20 en van 10 tot 15 jaar, bevestigt dit de vaststelling dat er sprake is van een "ernstig misdrijf". Het gegeven dat diezelfde handelingen in het land van herkomst niet zouden bestraft worden, zoals verzoeker beweert in het verzoekschrift, verhindert de toepassing van de uitsluitingsclausule niet. (EASO, Practical Guide on Exclusion for Serious (Non-Political) Crimes, Practical Guide Series, december 2021, p. 13, "Nonetheless, the fact that a conduct is not punished by criminal law in the applicant's country of origin does not preclude applying exclusion")

Waar verzoeker vervolgens de parallel maakt met de strafprocedure, merkt de Raad enerzijds op dat een strafrechtelijke veroordeling geen *conditio sine qua non* is voor het toepassen van de uitsluitingsclausule

1 F (b) van het Vluchtelingenverdrag en anderzijds dat de bewijslast bij de behandeling van een uitsluiting van de internationale beschermingsstatus verschillend is ten opzichte van de strafrechtelijke veroordeling. De Raad erkent dat in beide procedures de staat de verplichting heeft om zowel het plegen van het misdrijf als de individuele verantwoordelijkheid te bewijzen, maar merkt op dat in de strafprocedure de bewijsnorm hoger ligt, aangezien voor schuld in strafrechtelijke zin het bewijs "*boven elke redelijke twijfel*" vereist is. De middelen die in deze procedures worden gebruikt en waarover de autoriteiten beschikken, zijn aanzienlijk verschillend. Immers, de voor de strafrechtelijke procedure verantwoordelijke autoriteiten hebben, onder specifieke voorwaarden, toegang tot meer uiteenlopende onderzoeksmethoden en -instrumenten dan de asielautoriteiten, met name: via politieke en justitiële internationale samenwerking, huiszoekingen, inbeslagname van documenten, onderschepping van communicatie/correspondentie, gebruik van specifieke forensische technologieën, toegang tot diverse strafrechtelijke gegevensbanken, mogelijkheid om contact op te nemen met autoriteiten in het land van herkomst om relevante informatie te verkrijgen, enz. (EASO, *Practical Guide on Exclusion for Serious (Non-Political) Crimes*, Practical Guide Series, december 2021, p. 30) Bovendien hebben het strafrecht en de uitsluitingsclausule op grond van artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag elks onderscheiden juridische grondslagen en verschillende doelstellingen. Waar verzoeker nog specifiek verwijst naar de verzachtende omstandigheden zoals die worden bepaald in het strafrecht, wijst de Raad erop dat die verzachtende omstandigheden in het strafrecht de rechter de mogelijkheid bieden om rekening te houden met alle omstandigheden van het geval bij het opleggen van de strafmaat. In het onderzoek naar een uitsluiting van de internationale beschermingsstatus spelen verzachtende omstandigheden een andere rol, nu zij relevant zijn en in aanmerking moeten worden genomen bij de beoordeling van de ernst van het misdrijf, die zoals *supra* uiteengezet, reeds is aangetoond nu het *in casu* gaat om foltering (EASO, *Practical Guide on Exclusion for Serious (Non-Political) Crimes*, Practical Guide Series, december 2021, p. 18). Daarnaast wordt in de bestreden beslissing het volgende gemotiveerd: "*Bovendien kunnen volgens dit verdrag geen uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen ter rechtvaardiging van foltering (art.2 CAT). Het UNHCR stelt eveneens dat daden van foltering verboden zijn onder internationaal recht en afhankelijk van de context gewoonlijk zullen leiden tot uitsluiting onder art. 1F (UNHCR: Guidelines on International Protection; Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, par.27).*" Verzoeker is niet in staat voorgaande te weerleggen.

Waar hij weliswaar opmerkt dat hij handelde op bevel van een meerdere nu hij de bevelen van het parket zou hebben opgevolgd om de gearresteerden te slagen, merkt de Raad op dat verzoeker alleszins niet aannemelijk maakt als zou hij geen individuele verantwoordelijkheid dragen. Bovendien kan het bevel van een meerdere pas een verschoning vormen voor de individuele verantwoordelijkheid indien voldaan is aan cumulatieve voorwaarden, zijnde:

1. de handeling werd gepleegd op bevel van een regering of een meerdere (militair of burger);
2. de aanvrager was wettelijk verplicht de bevelen van de regering of zijn/haar meerdere op te volgen;
3. de aanvrager had geen wetenschap van het feit dat het bevel onwettig was, en
4. het bevel was niet onmiskenbaar onwettig (volgens internationale normen zouden folteren, het plegen van genocide of het begaan van misdrijven tegen de menselijkheid als onmiskenbaar onwettig worden beschouwd). (EASO, "*Practical Guide: Exclusion*", EASO Practical Guide Series, januari 2017, p. 34) Nu het *in casu* gaat om folterpraktijken, die in sé onwettig zijn zoals *supra* aangetoond, kan verzoeker zich niet verschuilen achter het feit dat hij slechts bevelen van zijn meerdere had opgevolgd en stelt de Raad vast dat er geen omstandigheden aanwezig zijn die verzoeker zouden ontheffen van zijn persoonlijke aansprakelijkheid.

Waar verzoeker weliswaar ook verklaarde dat hij ook maar een mens is en dat hij het toch wel een probleem vond om die personen te slagen, dat hij ook weigerde om te slagen en dat ze normaal gezien de gedetineerden niet slagen, treedt de Raad de commissaris-generaal bij waar hieromtrent wordt vastgesteld dat verzoeker die wijzigingen in zijn verklaringen, waarbij hij zijn daden tracht te minimaliseren, niet van die aard zijn om vast te stellen dat verzoeker ook gewetensbezwaren zou hebben gehad bij zijn daden. Bovendien blijkt uit het verzoekschrift dat verzoeker expliciet erkent dat hij gevangenen heeft geslagen, doch tevergeefs tracht te nuanceren dat ten tijde van de gebeurtenissen de Libische wet geen definitie van de term "foltering" bevatte, waaromtrent *supra* werd geoordeeld dat dit de toepassing van de uitsluiting van de internationale beschermingsstatus niet verhindert.

De Raad merkt nog op dat verzoeker in zijn verzoekschrift uitdrukkelijk erkent dat hij de gevangenen heeft geslagen, waardoor hij aldus bevestigt dat hij het ernstig misdrijf wel degelijk heeft gepleegd. In de bestreden beslissing werd aldus op goede gronden geoordeeld dat verzoeker "*geen afdoende verschoningsgronden aanbrengt die kunnen doen besluiten dat hij niet betrokken was bij de misdrijven en*

daden die onder artikel 1 par. F van de Vluchtelingenconventie vallen of die u vrijpleiten van uw individuele verantwoordelijkheid.

Geconfronteerd met een mogelijke uitsluiting Geconfronteerd met een mogelijke uitsluiting van de vluchtelingenstatus, repliceerde u dat u uw werk deed op basis van de geldende regels en wetten (CGVS II p.25, p.26). U verklaarde dat u zelf betrokken was bij het slaan van de arrestanten. U verduidelijkte dat jullie hen met zwepen sloegen, dat jullie een stuk hout tussen de knieën bevestigden en op de voetzolen sloegen. U vond het geen probleem dat dergelijke individuen geslagen werden. De arrestanten dienden jullie immers met het nodige respect te behandelen en zich aan de regels te houden (CGVS I p.15). Het stond zo in de wet, zo liet u nog optekenen (CGVS I p.15). Het is geenszins aannemelijk te noemen dat het op de door u beschreven wijze toebrengen van ernstig fysiek en/of psychisch letsel aan gedetineerden ter disciplineren of bestraffing buiten het kader van een gerechtelijke uitspraak, of met het oog op het bekomen van een bekentenis, toegelaten zou zijn door de wet. Bovendien moet worden gesteld dat foltering hoe dan ook een dermate ernstige inbreuk is op de fysieke en psychische integriteit dat het in elk geval voor een overheidsfunctionaris duidelijk moet zijn dat dit indruist tegen de menselijke waardigheid.

Uit uw verklaringen blijkt bovendien dat u zich er wel degelijk van bewust was dat de manier waarop jullie de gevangenen mishandelden niet aanvaardbaar was. U probeerde dan ook uw initiële verklaringen af te zwakken en uw aandeel hierin te minimaliseren. Tijdens het eerste persoonlijk onderhoud sprak u met trots over uw dienst en de wijze waarop Khadaffi jullie als de sterkste dienst van het land beschouwde. U verklaarde dat de gevangenen bij jullie gebracht werden en dat jullie hen sloegen (CGVS I p.14). U had er zelf geen problemen mee om de gevangenen te slaan (CGVS I p.15). U ging zelfs nog verder en maakte een onderscheid tussen kleine en grote criminelen. Deze laatsten verdienden het zelfs niet om te leven, zo merkte u nog op (CGVS I p.15). U wijzigde vervolgens uw verklaringen en gaf aan dat u ook een mens bent en dat u het best wel moeilijk had met het slaan van de gevangenen, maar het was nodig om respect af te dwingen voor de dienst en het personeel (CGVS I p.15). In het bijkomende gehoor zwakte u uw aandeel aan de mishandelingen af. U verklaarde dit keer dat u maar een keer gevangenen geslagen had. U definieerde het als een 'uiting van woede' (CGVS II p.13). U zou tegen het gebruik van geweld zijn en geen gevangenen mishandeld hebben (CGVS II p.14). U verklaarde voorts dat u soms weigerde om mensen te slaan en dat u dergelijke bevelen weigerde uit te voeren (CGVS I p.16). In dit kader moet er echter verwezen worden naar uw eerdere, boven aangehaalde, verklaringen en dient opgemerkt te worden dat u van 2005 tot 2011 voor de el Amn el Dacheli werkte. Er kan dan ook verondersteld worden dat u reeds sneller deze dienst zou verlaten hebben indien u effectief gewetensbezwaren had bij de methoden die er door deze dienst gehanteerd werden. Dat u nooit op eigen initiatief afstand heeft genomen van deze werkzaamheden en u uw engagement pas stopte toen de situatie u hiertoe dwong, is in dit verband veelzeggend.

Gezien het geheel aan bovenstaande vaststellingen moet dan ook worden vastgesteld dat er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat u wetens en willens medeplichtig bent aan ernstige niet-politieke misdrijven. U moet dan ook worden uitgesloten van de Vluchtelingenstatus in de zin van artikel 1, par. F (b) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951. Bijgevolg dient u om dezelfde redenen te worden uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

De documenten die u voorlegt kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen. Ze zijn een aanwijzing voor uw identiteit, uw profiel en ondersteunen gedeeltelijk uw asielaanvraag. Geen van deze documenten bevat echter informatie waaruit kan worden geconcludeerd dat u niet uitgesloten dient te worden van internationale bescherming."

2.3. Gelet op voorgaande is de Raad van mening dat redelijkerwijs kan worden geconcludeerd dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de verzoeker in zijn herkomstland een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft gepleegd alvorens naar België te reizen.

De Raad stelt vast dat de motieven in de bestreden beslissing pertinent en draagkrachtig zijn en steun vinden in de stukken van het rechtsplegingsdossier, waardoor zij integraal worden overgenomen. Verzoeker is overigens niet in staat gebleken die pertinente motieven om te buigen. Een schending van de door hem opgeworpen bepalingen en beginselen van behoorlijk bestuur kan, gelet op voorgaande, niet worden aangenomen.

2.4. Het voorgaande in acht genomen, moet verzoeker overeenkomstig artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet *iuncto* artikel 1, F, (b), van het Vluchtelingenverdrag worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus. Tevens dient verzoeker overeenkomstig artikel 55/4, § 1, eerste lid, c), van de Vreemdelingenwet te worden uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

Het enig middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

Artikel 2

De verzoekende partij wordt uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zestien juni tweeduizend tweeëntwintig door:

mevr. I. FLORIO,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. C. VAN DEN WYNGAERT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

I. FLORIO